

SLOVENSKI ŠTAJERC

Iz naroda za narod!

«Slovenski Štajerc» izhaja vsak drugi četrtek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Naročnina za celo leto 2 K. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati naprej. — Cena oznanil je za eno stran 32 K, za $\frac{1}{2}$ strani 16 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K, $\frac{1}{16}$ strani 2 K, $\frac{1}{32}$ strani 1 K. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insetate) uredništvo in upravnništvo in odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Kranju (Kranjsko). — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje poslati do ponedeljka pred izdajo dotične številke.

Št. 6.

V Kranju, dne 16. oktobra 1904.

I. letnik.

Strogo zaupno!

Strogo zaupno!

Poziv.

Od nemškega trgovstva v Ptujju ustanovljeni list „Štajerc“ je v svojem dveletnem obstanku dosegel toliko, kolikor niso mogli pričakovati niti njegovi ustanovitelji. „Štajerc“ je pokazal, da je bila njegova ustanovitev potrebna za medsebojno življenje obeh narodov na Spodnjem Štajerskem. Njegovo prizadevanje, napraviti konečno mir med obema narodoma in izpodkopati hujskačem vpliv, odobravajo gotovo vsi Nemci.

Mnogo stoletij je kupovalo kmečko ljudstvo štajersko, koroško in kranjsko svoje potrebščine pri trgovcih (Nemcih), ki so se za svoj stan primerno pripravili. V novejšem času pa se hoče temu mirnemu življenju napraviti konec s konsumnimi društvi. Neizkušeni politični agitatorji so ustanovili polno podjetij, s katerimi hočejo uničiti trgovski stan. Dokazano je, da je ravno „Štajerc“ preprečil, da niso konsumi poplavalili Kranjske, Štajerske in Koroške.

„Štajerc“ je edini slovensko pisani list, katerega podaja nemški narod slovenskemu ljudstvu, da se obvaruje to ljudstvo gmotne škode in da se pomaga našim trgovcem.

Ker je glavni smoter tega lista ta, da varuje koristi kmečkega stanu, smo morali tudi ceno listu znižati na najnižji znesek, to je na 1 krono 20 vin. na leto.

Razume se samoobsebi, da se z ozirom na velikost in 26 kratno izhajanje lista v letu s tako majhno naročnino nikakor ne morejo pokriti vsi stroški, četudi se dela z največjo varčnostjo in

najcenejšimi močmi. „Štajerc“ potrebuje toraj izdatne pomoči, ako hoče dalje blagodejno delovati in če noče prenehati vsled nedostajanja kapitala. Vsled tega si dovolimo, zelo častiti gospod, da stopimo pred Vas z udano prošnjo, da „Štajercu“ izkazano naklonjenost tudi dejanski pokažete s tem, da greste s to polo pobirati okoli Vaših prijateljev ali pa, da nam preskrbite oglasov, še bolje pa denarne podpore.

Naš namen je gotovo lep namen, naš smoter gotovo čist, nedostaja nam samo velikodušnih prijateljev in pospeševateljev.

Prepričani smo, velecenjeni gospod, da smo tudi v Vas dobili takega prijatelja, ki nam ne bode zameril našega odkritega zaupanja, marveč bode naklonjen dobri stvari, za katero se bojujemo.

Tukaj se ne gre za osebne koristi, marveč za občne koristi, radi česar tudi upamo na občno pomoč, katero nam bode z ozirom na naš plemeniti namen vsak posameznik, gotovo tudi Vi, velespoštovani gospod, nakloniti blagovolil.

Za Vašo prijateljsko naklonjenost se zahvaljuje vnaprej oskrbnništvo „Štajerca“.

*

To je dosloven prevod nemškega poziva, katerega je izdala pred tremi leti Ornikova banda. Oglejmo si natančneje oklic teh hinavskih sleparjev.

V prvem odstavku navedenega poziva se priznava, da so ustanovili „Štajerca“ nemški trgovci v Ptujju. Temu nasproti mi trdimo, da je to laž, kajti „Štajerca“ niso ustanovili nemški trgovci, katerih v Ptujju skoraj nič ni, ustanovili so gaptujski nemčurji (izdajalci)! Ustanovili ga

Slovinci! Zahtevajte v vseh gostilnah „Slovenskega Štajerca“!

Takih gostiln, kjer „Slovenskega Štajerca“ ni na razpolago, se ogibajte!

pa niso zato, da bi se pomirila naroda na Spodnjem Štajerskem, marveč zato, da se hujskajo Slovenci na Slovence, kar dokazuje vsaka številka. Ustanovili so slovensko pisani list, v katerem se na najnesramnejši način blati Slovence in druge Slované. Ako se pomisli, da so to slovenske matere sinovi, potem mora pač vsakdo priznati, da so to najnesramnejši falotje, kar jih nosi naša zemlja.

V drugem odstavku omenjenega poziva se zatrjuje, da je kmečko ljudstvo svoje potrebščine vedno kupovalo pri trgovcih, seveda nemških. V tem odstavku je iskati glavnih vzrokov, da se je ustanovil Ornikov „Štajerc“.

Pajek je začel presti po nemčurskih vampih, kar je spravilo nemčursko gospodo v veliko zadrego. Slovensko ljudstvo je uvidelo, da si redi gada na svojih prsih, radi česar je pričelo redkeje obiskovati nemčurske trgovine. Trgovine so postajale vedno bolj prazne, nemčurjev pa je bilo strah. In ta strah je rodil „Štajerca“, ne pa skrb za slovensko ljudstvo, kakor ptujski hinavci trdijo. Ali more odpadnik želeti slovenskemu ljudstvu dobro? Mislimo, da ni človeka, ki bi mogel verjeti kaj takega. Bedasto je dalje, ako kdo misli, da je „Nemčurski Štajerc“ vodil boj proti konsumnim društvom zato, da bi obvaroval naše kmete kakih izgub. Ne! On je pobijal konsume na vse pretege le zato, da bi slovensko ljudstvo nosilo svoje groše še nadalje samo v nemčurske trgovine.

V tretjem odstavku se trdi, da je „Štajerc“ edini slovensko pisani list, katerega podaja nemški narod slovenskemu ljudstvu. Falotje! Zakaj pa v „Štajercu“ ne priznate tega?! Na dan z barvo! Povejte, kaj hočete in kaj ste!

V četrtem odstavku se trdi, da je glavni namen „Štajerca“ ta, da se obvaruje kmečko ljudstvo škode, in da se je samo zato postavila listu tako nizka cena; to je tudi najnesramnejša laž! Nemčur, ki želi slovenskemu ljudstvu dobro, to je nekaj takega, kar more verjeti samo kak norec. Uže v drugem odstavku smo povedali, da so ptujski nemčurji ustanovili „Štajerca“ samo zato, da se priveže slovenskega kmeta na nemške in nemčurske trgovce. Slovenski kmet naj bi še nadalje redil tiste ljudi, ki časte Bismarka in nemškega cesarja. Toda to se ne bode zgodilo. Slovenski kmet je že toliko pameten in zaveden, da si bo preje desetkrat premislil, predno bo nesel le en vinar v nemčursko trgovino. Slo-

venski kmet in delavec! Ne nosi denarja nemčurjem, ki se ti prilizujejo, v srečo te pa zaničujejo in sovražijo! Da bo naš kmet tudi vedel, katerih teh „kmečkih prijateljev“ se ima v prvi vrsti ogibati, bomo že mi poskrbeli.

V šestem odstavku Ornikovega poziva je zapisana nesramnost, da ima Ornikov „Štajerc“ lep namen in čist smoter. Dá, res lep namen in čist smoter mora imeti list, katerega izdajajo in vzdržujejo taki ptiči!

Nadalje je pribita še nesramnost, da deluje „Štajerc“ za občno korist. Ptujski nemčurski sleparji seveda ne povedo, da je ta „občna korist“ zapopadena edino le v bisagi nemčurskih trgovcev, nemčurskih gostilničarjev in nemčurskih „dohtarjev“, ki naj bi po Ornikovem „Štajercu“ zapeljala zaslepljenega kmeta v svoje žrelo.

Konečni namen ptujskih nemčurskih sleparjev je pa ta, da se pripravi slovensko ljudstvo za slovesen sprejem nemškega cesarja, bi je obenem protestant. Kot nagrado za tako veleizdajsko delovanje je Ornikov „Štajerc“ uže pred tremi leti dobil v dar od pruskega društva Südmarke dvatisoč kron. Gotovo je, da je dobil pozneje še več!

V petem odstavku se prav po cigansko prosi, naj se gre s polo pobirati prispevkov, kakor pobirajo cestni muzikanje milodare. Torej bi bilo pač neumno, ko bi naš kmet samo še en vinar plačal naročnine za nemčurskega „Štajerca“.

Kdor kljub temu, kar smo danes in pa v prejšnjih številkah „Slovenskega Štajerca“ napisali, ostane še naročnik Ornikovega „Štajerca“ ali pa celo Ornikov privrženec, ta ni drugega vreden, kakor samo pomilovanja, pa naj si bo sam cesarski namestnik grof Clary.

Slovenci, izza durij ven k mizi!

Da ravnajo Nemci z nami po načelu: «Plačaj, pa pojdi!», smo si sami krivi. Kadar je čas govoriti, molčimo, ko je prepozno pa tarnamo in govorimo o krivici. Kdor molči vedoma o pravem času, ta podpira krivico.

Vse občine na Štajerskem plačujejo v deželni šolski zaklad jednake odstotke, pravično bi torej bilo, da bi se nahajale vse ljudske šole v enakem plačilnem razredu. Toda ni tako! Večino šol po Zgornjem in Srednjem Štajerskem, to je v nemškem delu dežele, so pred leti pomaknili v I. in II. plačilni razred, a skoro vse šole po slovenskem Štajerskem pa v III., t. j. v najnižji plačilni razred. Ker nemške občine ne plačujejo niti jednega odstotka več nego slovenske, kaže zdrava pamet, da so slovenske šole zato v nižjem plačilnem razredu, da se ostali

od slovenskih občin po postavi plačani odstotki lahko uporabijo za nemške šole. Ali ni to gorostasna krvica in sramotno zapostavljanje našega naroda? Ta krivična razdelitev, to naše zapostavljanje se dá odpraviti s tem, da vložijo vse slovenske občine na deželni zbor štajerski takoj prošnje za odpravo III. plačilnega razreda. Tako bomo dosegli, da se bodo oni od nas vplačani odstotki, katere so se doslej potegnile za nemške namene, pritegnili na našo korist slovenskim šolam. Prošnje še naj pošiljajo deželnemu poslancu dr. Ploju, oziroma Robiču ali Zičkarju.

Ni dovolj, da znamo obdelavati dobro zemljo in gospodariti pri hiši, temveč treba je tudi znati oni nemški gospodi krog mize pogledati v račune, kako oni gospodarijo z našim denarjem. Mi nismo več zadovoljni z zastarelim načelom: «Plačaj, pa pojdi!», temveč mi hočemo znanost tudi vedeti in videti, da se bode pravično delilo to, kar mi plačamo. Če smo upreženi Nemcem na desno, kadar plačujemo, hočemo imeti tudi takšno mizo, kakor jo imajo oni, ter ne maramo več za durmi ponizno in molče stati.

Za odpravo III. plačilnega razreda so doslej prosili: Občina, krajni šolski svet in šolsko vodstvo v Artičah, v Globokem, na Planini, Vidmu, Sromljah, občini v Ločah in Gaberjih, krajni šolski svet in šolsko vodstvo v Dobovi, krajni šolski svet na Zdolah in Rajhenburgu, šolsko vodstvo v Podgorju, občina, krajni šolski svet in šolsko vodstvo v Zabukovju, Novi Štifti, St. Pavlu pri Preboldu, Kokarjih, na Gorici, Šmartnem in še več drugih. Toda teh prošenj je še vse premalo, število teh še ne zadostuje, pokazati Nemcem, da se zavedamo svojih pravic.

Slovenske občine, krajni šolski sveti in šolska vodstva, hitite, da ne zamudite! Deželni zbor ne bode dolgo zbroval. Izza durij ven, k Nemcem, k mizi z zavednim in zmagonosnim klicem: «Jednake dolžnosti, jednake pravice!»

Rusko-japonska vojna.

Med Kuropatkinovo in japonsko armado še ni prišlo do nikake večje bitke; le tupatam so se vršili manjši boji med prednjimi stražami. Iz Mukdena se poroča, da je zdravstveno stanje ruskih čet ugodno. Mnogo bolnih in ranjenih vojakov, ki so zaostali za armado, je došlo v Mukden. Bataljoni so močnejši, kot pri Ljaojanu. Cela armada stoji pod poveljstvom Kuropatkinovim. Vasi vzhodno in južno od Mukdena so od Kitajcev zapuščene, ker vse pričakuje bitke. Japonci se močno utrjujejo ter se v Ljaojanu in Hajčenu pripravljajo za zimo. V zadnjih dneh je došlo od juga precej novih čet ter je pričakovati še formske divizije in drugih čet, kakor hitro pade Port Artur. Ne ve se povedati, kaj bo ruska armada storila pri tem vojnem položaju.

Na Japonskem je bilo vpoklicanih zopet 50.000 rezervnikov, ki so namenjeni za Mandžurijo.

Japonci porabljajo pri svojih operacijah zahodno od Mukdena Hunguze za oglednike. Ruska konjenica je v teh krajih jako močna in njeni konji se nabajajo v dobrem položaju.

Japoncem prijazni listi so že pričeli zdihovati, kaj bo z Japonci. Pišejo namreč: Za Japonce je zadnji čas, da pride do odločitve, ker imajo le komaj še numerično premoč. Že pri Ljaojanu je stalo 140.000 (?) Rusom 120.000 (?) Japoncev nasproti. Odločilna obkolitev Kuropatkinova se ni mogla izvršiti, ker je bilo premalo čet. Kuropatkinova taktika je že začela polagoma roditi sad. Doslej je bilo geslo: Pridobivati si časa, četudi izgubimo prostora! Pravilno odmeriti čas in prostor je pa bistvo strategije. Sedaj je pač gotovo, da bodo Rusi nasprotnika kmalu po številu presejali ter da bodo njihove najboljše čete stale v bojni vrsti. Japonci so pa že precej porabili svojih elitnih čet ter izpolnjujejo izgube že z formacijami druge vrste. Še je za Japonce čas, da si ohranijo koristi dosedanjih zmag, toda Ojama mora odločno pobiti Kuropatkina. Taktični uspehi, kakor pri Ljaojanu, nimajo trajne vrednosti, le strategične zmage z važnimi posledicami odločujejo. Sedaj se še ne morejo Rusi ustavljati morebitnim operacijam proti svojim krilom. Ako se bo pa Ojama še dolgo obotavljal, zadati odločilni udarec, bo dala zima Kuropatkinu priložnost, izpopolniti svoje sile ter nastopiti proti nasprotniku. — Iz tega bi se dalo sklepati, da bodo Japonci še pred začetkom zime bili glavno bitko letošnjega leta.

„Ruskoje Slovo“ poroča iz Mukdena: Ruske ogledne čete so doznale, da ja začela japonska pehota zopet prodirati. V neki kitajski vasi so našli ruski vojaki zalogo streljiva, ki je bila tu pripravljena že pred začetkom vojske.

Prostovoljni kozaki so na reki Ljao zapalili devet japonskih ladij, naloženih s streljivom. Ogromne eksplozije so uničile ladije. Ko so se kozaki vračali, so zadeli na Japonce. Dva so vjeli in vlekli v Mukden.

General Grippenbergr, novoimenovani poveljnik druge ruske armade, je bil doslej poveljnik vilanskega voj. okraja. Star je nekaj nad 60 let ter je po rojstvu Finec. Odlikoval se je že v rusko-turški vojski. V ruski vojski je visoko činlan, tako da so z njegovim imenovanjem zadovoljni vsi. Drugo ruska armada bo štela 150.000 mož ter bo sestavljena iz raznih aktivnih čet.

Dne 5. septembra je bila bitka pri vasi Sjaljo Hedzi. Rusi so pognali v beg sedem japonskih eskadronov. Japonci so bežali v takem neredu, da niso mogli vzeti ranjencev s seboj. Rusi so vjeli mnogo japonskih dragoncev in dva častnika.

Rusi se več ne umaknejo.

General Veličko je rekel v nekem razgovoru poročevalcu «Novoje Vremja», da se mu zdi neverjetno, da bi se ruska armada umaknila do Tjenlina. Koncentracija armade se vrši naglo. Ojačenje prihaja redno, točno po načrtu. V kratkem času stopi ruska armada na vsej črti v ofenzivo.

Koliko vojakov imajo Japonci?

«Novoje Vremja» našteva skupno moč japonskega vojastva tako: Popolnoma izvežbanih mož od 20. do 39. leta je 1.355.000 od katerih tvori 540.000 mož aktivno armado. Polizvežbanih mož iste starosti je 1.600.000.

Neizvežbanih, a za boj še sposobnih je 400.000. Skupaj torej znaša vojna sila Japonske 3,955.000 mož. Od teh je na bojišču morda že 1,500.000 mož. Pušk imajo Japonci približno en milijon. Zato skrbno pazijo, da se kaka puška ne izgubi. Če pade vojak, dajo njegovo puško takoj drugemu.

Koliko časa bo trajala vojska?

Japonski grof Okuma je povdarjal v nekem govoru, da se je treba Japoncem pripraviti na dolgo vojsko. Koliko časa bo trajala, se ne dá določiti. Gotovo pa dve leti ter bo veljala dve milijardi jenov. Japonska si bo drugo leto izposodila 500 milijonov jenov. Okuma pa je opominjal narod, naj skrbno varuje svoje pomožne vire, ter je še enkrat povdarjal, da Japonska gotovo zmaga.

Rusi bodo pričeli prodirati!

Iz Peterburga se poroča: Vladni list ima iz Mukdena poročilo, da je Kuropatkin izdal 2. t. m. naslednje dnevno povelje: Pred več nego sedmimi meseci nas je napadel sovražnik pred Port Arturjem, predno je bila vojska naznanjena. Ob tedaj so ruske čete izvršile mnogo junaških dejanj, na katere je lahko domovina ponosna, a sovražnikova ošabnost le še ni poražena, ampak sanjari še dalje o popolni zmagi. Čete naše mandžurijske armade, dasi krepkega duha, niso bile dovolj številne, da bi porazile japonsko armado, treba je bilo časa, da se zagotovi naši armadi popolni uspeh. Radi tega sem zapovedal umikanje, dasi smo Japonce opetovano odbili. Kuropatkin hvali uzorno umikanje čet od Ljaojana do Mukdena in pravi, da je car določil zadostno število vojakov, da bo Japonska konečno premagana. Premagati je silne težave, da se vse to spravi preko oddaljenosti 10.000 vrst na bojišče. Stotisoče ljudi, na tisoče konj, na milijone tovorov se spravlja tekom sedmih mesecev iz evropske Rusije in Sibirije v Mandžurijo, in če bi bili doslej odposlani polki še nezadostni, bodo prišli novi. Želja carjeva, da sovražnika premagamo, se bo dosledno izvršila. Doslej je sovražnik mislil, da je izbral najpripravnejši čas, opirajoč se na svoje velike vojne moči, da nas napada, sedaj pa le prišel od vse armade težko pričakovani trenotek, da pojdemo sovražniku nasproti. Prišel je za nas čas, da prisilimo Japonce izvrševati našo voljo, kajti vojne moči ruske mandžurske armade so dovolj velike, da morejo pričeti s prodiranjem. Da se premaga močnega in hrabrega sovražnika, treba je krepke odločnosti vseh vojakov od prvega do najvišjega. Naj bodo žrtve še tolike, pomislite, kolike važnosti je zmaga za Rusijo in kako potrebno je, da svoje brate v Port Arturju oprostimo, brate ki sedem meseci branijo zaupano jim trdnjavo. Vojaki! Naša armada je na bojiščih izvršila velika dela junaštva, pomislite, da je čast Rusije v vaših rokah. Visoki vodja ruske države moli z vso Rusijo za vas ter vas blagoslavlja! V novih junaštvih s to molitvijo podkrepjeni, moramo se zavedati važnosti svoje naloge in nastopati brez strahu s trdno odločnostjo, storiti svojo dolžnost, ne oziraje se na svoje življenje. Božja volja bodi z nami vsemi!

Izpred Port Arturja.

Zopet je odbit japonski napad na Port Artur! Z velikanskim naporom je Nogi en teden brezuspešno naskakoval Port Artur in zdaj celo v Tokiu priznavajo že odkrito, da se bo Port Artur držal lahko še dva ali tri mesece. Učinki ruskih min so grozni. Rusi polagajo ponoči povsod mine. Vsi dohodi v Port Artur so v pravem smislu besede podminirani z dinamitom. Japonci so bili pregnani iz utrdb, katere so že zavzeli.

Rusi so napravili na Ljaotešanu novo utrdbo, iz katere se pet topov obrača proti severu.

Japonske bojne ladije so se vrnile k Elijotskim otokom.

„Morning Post“ poroča iz Sangaja: Naskok na Port Artur se nadaljuje. Posebno silen napad je bil v noči dne 23. m. m.

„Daily Express“ poroča iz Tokia: Časniki, ki so poprej že naznanjali padec Port Arturja na najodločnejši način, zdaj molče. Nogi je dobil v zadnjih tednih 10.000 do 12.000 mož pehote in devet oblegalnih topov za pomoč. Vsa okolica Port Arturja je kakor posajena z ruskimi minami, ki delajo veliko škodo. Obe stranki sta že vsled dolgega boja utrujeni.

Iz Čifua se poroča: Zadnji splošni napad Japoncev je bil zopet odbit z velikimi izgubami zanje. Japonski častniki sami priznavajo, da Steselj odlično brani trdnjavo in da sedanja japonska moč ne zadostuje, da bi vzela Port Artur, ker je oslABLJENA po velikanskih izgubah. Iz Tokia se poroča, da je tudi Mikado že opustil nado, da bi še letos Japonci vzeli Port Artur. Vsaj ukazal je, da se okoli trdnjave priredi zimski tabor. Japonci so baje sklenili, da ne bodo več gubili svojih ljudi v brezuspešnih naskokih, ampak, da bodo utrdbe le bombardirali od severa, vzhoda in zapada, od juga pa na morju zaprli pristanišče z neprodirno blokado.

Dne 2. oktobra je došlo v Čifu 80 Kitajcev, ki so ušli vkljub strogi blokadi. — Eden pripoveduje, da je japonski naskok 26. septembra povzročil Japoncem poraz z izgubo najmanj 50.000 mož. Kakor on popisuje, se je glavni napad pričel na zahodu in severozapadu, in sicer s streljanjem iz topov na pozicijah od zaliva Pigeon do Takušana. Pozneje so prodirali Japonci od Svišgina. Po hudih bojih so zavzeli Japonci en strelski jarek za drugim. Japonci so drli proti ruskim bajonetom. Boj se je bil prsi ob prsi in jarki so se polnili z mrlji. — Dolglo se je ustavljal obkop pred utrdbo, toda po večkratnem naskoku se je morala posadka umakniti v lčan. Vedno naprej so prodirali Japonci. Trikrat so prišli celo do obzidja utrdbe. Toda bili so skoraj uničeni vsled goste toče krogelj iz pušk in brzostrelnih topov. Morali so se umakniti. Japonci so se ustavljali še pri obkopu nasilnim ruskim napadom. Obenem je prišla na pomoč od severa ena divizija od zaliva Pigeon, toda ni mogla dospeti do ruskih jarkov vsled strašnega streljanja pomorskih topov iz utrdbe Ljaotješan. Japonci bi radi prisilili to utrdbo k molku.

Reuterjev urad poroča iz Čifua: Med zadnjim naskokom na Port Artur so Japonci opetovano napadli za Ruse jako važni ogljeni grič. Dne 22. septembra so ga zavzeli, ko so kot mravlje lezli po strmini. Ker je bil

poizkus, postojanko zopet dobiti, skrajno nevaren, general Steselj ni hotel naravnost izdati povelja, ampak je sklical prostovoljce. Vsak, kdor je bil vprašan, je bil pripravljen, nakar je bilo odločeno precejšnje število prostovoljcev. Moštvo in častniki so vzeli seboj ročne granate in po obupnem boju se jim je posrečilo pregnati Japonce iz vseh postojank. Rusi cenijo japonske izgube v 4 dneh napada na 10.000 mož.

Poroča se, da je general Kuropatkin začel prodirati proti sovražniku. Pomaknil je čete do reke Hun. «Central News» poroča, da je Kuropatkin železniške postaje pri reki Saho in pri Jantaju zopet vzel Japoncem. Vreme je suho, a mrzlo. Sodi se, da pride v kratkem do bitke.

Iz Port Arturja prihajajo sedaj v Čifu natančnejša poročila o zadnjih bojih. Pri zadnjem naskoku na Visoko goro je bil učinek strojnih pušk grozen. Rusi so pustili Japonce, da so prišli čisto blizu ter so potem s strojnimi puškami podrli cele vrste. Rusi so drli za Japonci ter naskočili japonske jarke, toda tu so se pa sami morali umakniti pred strojnimi puškami. Drugi dan je bilo vse gorsko pobočje pokrito z mrtvimi trupli. Rusi so podpirali boj iz utrdb komaj 500 metrov daleč. Japonci so ostali v jarkih. Japonci sedaj sami uradno priznavajo, da so bili potisnjeni nazaj ter da z bajonetom ni mogoče opraviti ničesar. Treba je trdnjavo obstreljavati in izstradati. Japonce mori bolezen beri-beri. Med Rusi v Port Arturju se je baje začel tifus.

Stesljevo pismo.

Iz Čifua je slišati, da neko Stesljevo pismo od 23. m. m. izjavlja, da trošijo Japonci po nepotrebnem svoje streljivo in življenje, ker so Rusi trdni kot skala, in so pokazali najskrajnejšo odločnost v brambi svojih pozicij. Brez tuje pomoči mu je mogoče vzdržati se še nadaljnih šest mesecev.

Japonci nameravajo baje osvojiti Port Artur do 3. novembra, ko bo mikadov rojstni dan. Japonski častnik, ki je prišel izpred Port Arturja v Nagadgi, pravi, da Japonci pas vedno tesneje oklepajo ter da je postala blokada jako ostra. Živil je vedno manj. Vodovod sicer niso Japonci osvojili, toda obvladujejo jih s svojim ognjem, da Rusi dobivajo vodo z veliko nevarnostjo. Obširne priprave kažejo na velik naskok. Vjeti Rusi pravijo, da je v trdnjavi mnogo mrtvecev nepokopanih. Bolnišnice so polne, da morajo ranjence spravljati že na ladje.

General Steselj, ki je bil zopet pozvan, naj se uda pod pogojem, da sme garnizija, ne pa tudi brodovje, svobodno oditi, je odgovoril, da bo dal prihodnjič ustreliti takega poslanca.

Važni dogodki na Koreji.

V Pariz se brzojavlja iz Gensana od 7. t. m.: Vsi kraji ob severoiztočni obali Koreje so zasedeni od malih kozaskih oddelkov. V Sunčinu je osem topov, južno od tega mesta je samo konjenišvo. Rusi se ne poslužujejo več ceste ob vztočni obali, ampak prodirajo na veliki cesti dalje proti zapadu. Dvanajst džunk je prispelo z raznimi zalogami za «Rdeči križ» v Sunčin, kjer biva ruski general. Rusi svetujejo misijonarjem, naj čim prej

zapuste kraj. General Hasegava, doslej poveljnik cesarske garde, je odšel na Korejo, da prevzame poveljstvo nad odotnimi japonskimi četami. Najbrže bo korejska armada razpuščena ali postavljena pod japonsko poveljstvo.

Vladivostok.

Mesto se čuti popolnoma varno; šolski pouk se je pričel.

Dopisi.

Od dravskega polja. (Kako skrbi ptujski nemški okrajni zastop za ceste.) Pred volitvami v ptujski okrajni zastop je ptujska «giftna krota» regljala in predbacivala, da slovenski okrajni zastop ni nič storil za napredek, in da so ceste v okraju tako slabe, da ni mogoče več voziti. To regljanje je žalibog uplivalo na nekatere mlačneže, ki so volili z nemčurji, nevedoč, da s tem dajo samemu sebi udarec v obraz. Ptujski nemčurji so zmagali in s tem dobili večino v okrajnem zastopu. Star pregovor pravi: «Vsak svetnik ima obrnjene prste proti sebi» in ravno tako je s ptujskim okrajnim zastopom, v katerem so sami ptujski nemčurški kramarji, sinovi slovenskih starišev, kateri pa so zavrgli svoj materni jezik in se postavili v pruski tabor. Kakor znano, ptujska «giftna krota» pri vsaki priliki hvali te može, da so dobri gospodarji, pa to ne velja prebivalcem ptujskega okraja, temveč ti skrbijo, da se napolnijo v prvi vrsti njih žepi, potem, kar jim ni mogoče spraviti v svoj žep, hočeš ali nočeš, morajo požreti nenasiteni pruski zavodi, Südmarka, Studentenheim in Schulverein.

Sedaj se je začelo zopet voziti na cesto šoder in, ako ima kdo le količkaj bistro oko, mu mora takoj v oči pasti, da so kupi letos precej redki, da, celo mnogo redkejši. To je dalo pisatelju teh vrstic povod, da je vprašal vse cestarje in druge, kako to, da so letos kupi tako redki in da so bili vsako leto gostejši. Odgovor je bil prav jednostaven: «lani sem imel 120 kupov, letos pa samo 60;» drugi zopet: «lani sem imel 125, letos 70;» tretji: «lani sem imel 200, letos 120» in tako naprej. Toraj letos pride na cesto skoro za polovico manj šodra kakor poprej, ko je bil zastop v slovenskih rokah in ti nemčurški mogočneži si menda domišljajo, da smo mi tako neumni, da ne bomo prišli na sled tej lumpariji, in da si bomo domišljevali, da bodo ceste takoj boljše, ker imajo upravo nemčurji v rokah, ako tudi kaj storijo ali ne. Vi, ptujske kramarske pijavke, mislite, da smo že pozabili, kako ste se napenjali pri volitvah in kako geslo je bilo: poprava in povzdiga cest. Dragi bralci in prebivalci okraja ptujskega, tako očetovsko skrbi pek in oče «Štajerčev», Ornig, za Vas. Letos pride polovico manj šodra na cesto, za polovico bodo ceste slabše, ter sčasoma res ne bo mogoče voziti. Ni treba pa menda misliti, da bodo izdatki za ceste manjši kakor ta čas, ko je bil okrajni mestni zastop v slovenskih rokah, temveč nasprotno; izdatki bodo veliko večji, ako ravno se bo polovica manj porabila. Marsikateri pa

bode povpraševal, kam pa bodo dali drugi denar! Pre-dragi bralci! Ptujске pijavke, ki sesajo naš krvavo za-sluzen denar, bodo velikodušno darovali velike svote pruskemu Studentenheimu, Šulferajnu in Südmarki; tam se bodo mastili z našim denarjem. Vi slovenski od-borniki, pazite, koliko denarja se nam bode ukradlo in dalo Südmarki, Studentenheimu i. t. d., saj drugače ne more človek reči, ker denar je namenjen za naše po-trebe, ne pa, da se nam ga vzame in dá nenasišnim volkom.

Vam pa, ki ste volili z nemčurkim kramarjem in s tem se postavili kakor izdajalci, oglejte si dobro, kako bodo sedaj šele ceste slabe in zavoljo Vas bodo morali po slabi cesti hoditi in voziti tisoči in tisoči, ki Vas bodo zraven še preklinjali. Pa edina sreča je, da to ne trpi na veke, da pri prihodnji volitvi pokažete nemčurjem vrata in volite z vašim, ki skrbi za blagor naroda.

Haloški.

Iz Zavrč. Cenjeni „Slovenski Štajerc“! Tudi v naših občinah se je žalibog dolgo klatil ta ptujski „vsi-ljivec“. Da ne rečem neopravičeno „vsi-ljivec“, se raz-vidi iz tega, da je postal nam slovenskim občanom nemčur Ormig dne 18. septembra, ta dan datirano 19. šte-vilko „Nemčurskega Štajerca“ in sicer nič manj ko 100 iz-tisev brezplačno. Gotovo ima tiskar Blanke v Ptujju mnogo papirja, ali pa ga je morda umrli Bismark za-pustil Orniku. Ravno ta nesramni nemčur je šel na za-lostien način iz sveta. Dne 20. septembra sta dva na-rodna moža pomagala temu pruskemu sanjarju v zrak. Eden teh dveh je imel neko debelo drevo v gozdu, ki se ni dalo drugače razklati, kakor da sta ga morala razstreliti. Moža nabijata smodnika v drevo, na vrh pa nabašeta „Ornikovega Štajerca“. Da ne bi ušel kazni, zamašita še trdno s prstjo. Ko med glasnim smehom prižgeta, nastane močen pok in ta „Bismarkovec“ zleti v zrak. O joj, o joj, kaj je to, da se moža tiščita za nos? Morebiti jima hoče uteči kri? Ne, ne, ostuden smrad jima udari v nos, ta grdoba smrdi po celem gozdu, ko trolmeča mrhovina. Kdo bi bil lepše poplačal „Šta-jerčevo“ nesramno krototanje, kot ta dva. Cenjeni možje in kmetje, varujte se tega smradu! Sedaj ravno, ko je jesen in nam preti najbrž huda zima, se ljudstvo bolje okovori in vrata trdno zapira. Ako bi imeli to gnilobo v vašem stanovanju, bi lahko bila okužena cela družina in najbrž bi začela izumirati. Blagovolite torej, vi Slovenci, razširjati „Slovenskega Štajerca“, ki si priza-deva nas obvarovati protestantizma in nemškega jarma. S ptujskim lažnjivcem in z njegovimi pristaši pa v lužo!

Galipoznaš.

Iz Razbora pri Slovenjem gradu. Ker hoče biti «Slovenski Štajerc» radikalno-naroden list, mora bičati tudi vse narodne mlačneže, pa naj si bodo po-svetnega ali duhovskega stanu. Poročati Vam imam g. urednik, o našem provizorju, ki se jako rad pajdaši s slo-venjegraškimi nemčurji, posebno pa s slaboglasnim prote-stantom Blodnikom. Občevanja s takimi ljudmi Slovenci nikakor ne moremo odobravati. Ta gospod provizor ku-puje celo moko pri Fuhsovem Janezu iz celjskega smrad-ljivega mlina. Ali je to značajno, da gospodje duhovniki podpirajo narodne odpadnike in še celo take, ki psujejo

čas. duhovščino s psovkami: pfať, far i. t. d.? Res ob-žalovanja vredno!

Iz marenberškega okraja. Deželnozbornske vo-litve so se obnesle kljub mali agitaciji v nekaterih ob-činah dobro. V Vuzenici je dobil narodni kandidat 73 glasov, dočim so tržani nabrali le 33 glasov za milijo-narja Stiegerja. V Vuhredu so kmetje oddali za Thalerja 43 glasov, železniški delavci za Hilarija 29 glasov; nem-škutarji s svojimi hlapei vred 9 glasov za Stiegerja. Pri sv. Antonu na Pohorju je dobil Thaler 33 glasov in Stieger nobenega, kar je silno razdražilo marenberske purgarčke. Zahvaliti se moramo v teh občinah za dobri izid pri volitvah zavednosti slovenskih županov. Škanda-lozno so izpadle volitve v slovenski (?) Ribnici na Po-horju, kjer je dobil slovenski kandidat Thaler v celem 22 glasov. Rodoljubi, kje je ostala vaša zavednost, kmetje, ali ste spali med volitvijo, ali se vam je zmešalo v glavi? Istotako slabo se je volilo v Janeževem vrhu, kjer so „Štajerčevi“ modrijani oddajali svoje glasove za Stiegerja. Gospod Črepič, ali ste pozabili doma isti dan svoje geslo „Kmet naj voli kmeta“? Saj je bolj „nobei“ voliti „nemškega gospoda“, ste si mislili „Štajerčeve“ butice, kaj ne? Zavedni slovenski kmetje so pa drugače in pametneje mislili, zato jim kličemo krepek „Živio“. Toda, ko bodo čez 4 leta zopet deželnozbornske volitve, bo treba tudi v našem okraju vse moči napeti, in zmaga bo naša.

Iz Lehnika pri Ptujju. Milo mi je pri srcu, ko mislim na časten izid volitev v IV. skupino v sosednih občinah Sedlašek in Nova cerkev; v naši lehniški občini, katera je bila svoj čas ena najzavednejših, pa se je od-dalo pri isti volitvi 31 glasov za našega slovenskega kandidata dr. Ploja, nasprotno pa 54 glasov za nemčur-skega Vračkota. Prešli so časi, a tudi naše zavednosti in ponosa ni več.

Žalostno je, da se je dalo toliko število občanov voditi od uslužbencev graške hranilnice in da je verjelo sladkim besedam nemčurskega ptujškega zapeljivca «Štajerca». Žalostno, ah boljše grajevredno, pa je tudi, da je občan in naš poštar Žirovnik vrgel hranilničnim uslužbencem na ljubo orožje v koruzo ter nam soobčanom ni hotel dati ob tej priliki dobrega sveta, dasi bi vsled svojih zmožnosti to lahko storil, kar je bil tudi storiti dolžan.

Pomislite, posestniki, naše občine, imamo li res kake izredne koristi od graške hranilnice, da se naj vsled tega tukajšnjim njenim uslužbencem uklanjamo? Menim, da ne. Ali nam ne gre trda za delavce, odkar ima hranil-nica svoja posestva med nami? In če jih dobimo, mo-ramo plačevati mnogo dražje nego prej. Morda pa so delavci na mnogo boljšem? Tudi ne. Vsaj je znano, da čim lažje se kaj pridobi, tem lažje se tudi zapravi.

Bodimo tedaj v bodoče bolj samostojni ob priliki kakih volitev ter volimo istega, katerega nam ponujajo naši zaupni možje, ne pa tistega, katerega žele usluž-benci graške hranilnice in njeni meščan-ki prijatelji, kajti ti skrbe za Nemce, nikoli pa za nas Slovence. Skrbimo samo zase, za svojo stvar in čast, in naša občina bo kmalu očedena madeža, kateri jo zdaj one-čašča.

Da bomo lažje zadeli pravo, čitajmo radi dobre časnike, kakor: «Slovenski Štajerc», ki neustrašeno razkrinkuje zlobnost in sleparstva naših nasprotnikov ter krepko udriha po njihovem nečednem časopisu «Štajerc» ali «giftni kroti». Sezimo tedaj po njem, naročamo si ga sprva vsaj za pol leta, kar stane 1 K. To pa ni tako dosti; pijmo liter manj, pa je. Prvo, kar moramo storiti, ako hočemo biti samostojni gospodarji in ne hlapci nemčurskih sleparjev, je to, da si naročimo in beremo «Slovenskega Štajerca».

Občan.

Iz Kozjega. Ljubi «Slovenski Štajerc»! Z veseljem te pozdravljam in ti želim mnogo zvestih naročnikov in bralcev. Vsakokrat te pričakujem z veseljem, ker veš mnogo smešnega in zanimivega povedati o ptujski giftni kroti in njenih komandantih. Pa tudi krotinega «hauptmana» yčash prav s slastjo pograbiš za tista umazana ušesa, katera mu nategneš za več metrov na visoko, da gleda debelo kakor bik nova vrata, kadar dospeš v Ptuj. Dragi «Slovenski Štajerc»! Tudi jaz sem se namenil, ako ti je ljubo in drago, da ti bodem večkrat poročal o raznih novicah, posebno o kozjanskih in sploh bližnjih krotarjih. Danes samo nekaj malega o giftni kroti ali o smradljivem Antekristu. Tudi ta riga po kozjanskem okraju in okolici kakor kak star osel, in sicer po zaslugi tukajšnjega oskrbnika, ki mu pristojna ime «hauptman giftne krote z ledernato medaljo». Na njegov račun je pribajala in še menda prihaja v Kozje «giftna krota» k tistim kimavcem, ki so pod njegovo piklhaubo ali pod njegovo komando, to so dninarji in delavci.

Posebno se je pokazalo na dan deželnozborske volitve za četrto kurijo, da je v Kozjem 13 krotarjev, ki plešejo tako, kakor jim „muzicirajo hauptman“, ki so oddali glasove za „Štajerčevega“ Wratschkota. Pfuj, sramota! „Hauptman“ te garde kaj rad skrui in ruši zakonski mir, kakor se je to dogodilo nedavno nekemu kočarju na Veterniku, ki ima mlado ženko, v katero se je „hauptman giftne krote“ zaljubil in zato plačal 200 kron, reci dvesto kron. Glej, „Nemškutarski Štajerc“, kakšne pristaše imaš in tajiš njih slabe in smrdljive lastnosti. Pometaj vsakokrat preje pred svojim pragom in šele potem idi pred drugega s tvojimi nesramnimi lažmi in obrekovanjem. Me razumeš, ptujska giftna krota?! Vsem našim odpadnikom in pristašem giftne krote bi rad napravil prav fin diplom iz repe za spomin zadnjih volitev. Posebno veterniškemu „Purgermajstru“ Janezu, ki je sam zapisaval na volilne listke: Jožef Vračko in na ta način je prišel Franc Vračko ob 11 glasov. Bravo, kompare župan Kunaj! Povedati še moram to! Ko sem bil predzadnjo soboto malo pred poldnem v Kozjem na pošti, prilomasti notri črni mož, otroško imenovan bela kreda, ali kako še vi, g. urednik, pravite tistemu, ki ometa dimnike? Menda dimnikar, kaj ne? Debelo je zahreščal, kakor medved: „Cajtung-Štajerc ist nicht da?“ Kapa kosmata, sem si mislil, glejte ga no, črnega moža, ki mu ravno za kosilo diši ptujski korundič, ki ga je tudi dobil. Še danes mu želim dober tek! Hlastno ga je pograbil tako, pa so se vsi črni prsti poznali na korundičevem obrazu. To vam ni zastoj črni mož, ki bi smrdel samo po sajah in dimu, ampak še po ptujski giftni kroti. Pa o teh in še drugih krotarjih - junakih v kratkem kaj več.

Ob koncu pa pošilja vsem zvestim Slovincem in Slovenkam, kakor tudi tebi, dragi „Slovenski Štajerc“, sto slovenskih pozdravov.

Kozjanski Slovenec.

Iz Radoslavec pri Mali Nedelji. Rajši bi pisal iz «Bračkoslavec», kajti pri zadnji volitvi v četrto kurijo je ta vas pokazala popolnoma svoje bračkoslavsko mišljenje, namreč 58 glasov za Wratschka in le 15 za dr. Ploja. V negativnem oziru imajo zasluge za ta izid malonedeljski mlačni župnik ter malonedeljski brezbrizni učitelj. Človek bi pričakoval, da v kraju, kjer je župnikoval učenjak Krempelj in kjer se rodil narodnjak dr. Razlag, renegantska ideja nima podlage, vendar se je dne 20. septembra 1904 izkazalo nasprotno. Izkazalo se je, da more par renegatov skvariti več, kakor zamore popraviti več narodnjakov, — popolnoma po starem pregovoru, da more škodovali norec več narodu, kakor hasniti pameten človek istemu.

V pozitivnem delu za Wratschka imajo največje «zasluge» Franc Marinič, gostilničar v Radoslavcih, ki toči ptujsko smrdljivo žganje. Na sveti gostilni ima naslikan napis «k Sokolu» s sokolovo sliko, znotraj pa ima med drugimi napisi tudi vabilo: «Kmetje, prodajajte žito, pšenico, pri meni kupujte vino, žganico!». Že ta napis izziva sodbo, da se Marinič hoče naravnost norčevati z odjemalci njegove smrdljive žganice in slabem jesihu podobnega vina. Kdor ga pozna, vé, da je širokoustni, v samega sebe zaljubljen mož, ki nikdar naravnost ne pove, kar si misli. To človeče tedaj je vspešno agitovalo za «kmeta» Wratschka, renegata iz Orehovec, s katerega sliko hoče bajé nadomestiti omenjeno sokolovo sliko. Njegova agitacija je bila v tem izdatnejša, ker je svojim dolžnikom šnopsarjem grozil s tozbami. Njegova naklonjenost Wratschku je bila tem nerazumljivejša, ker se je dozdej vedno na svoja široka usta hvalil s svojim narodnjaštvom.

Drugi agitator je bil Alojzij Razlag, po domače Grahovec, nečak imenovanega velikana - narodnjaka dr. Razlaga, v vsakem oziru vreden kompanjon Mariničev, le še bolj grizav na ustih, sicer pa ravnotako domišljav in v samega sebe zaljubljen. Temu je menda gospod dr. Kukovec iz Celja pri volilnem shodu malonedeljskem tako omečil možgane, da od takrat še niso prišli v stari red, če so ga sploh kdaj zavzemali, ker je Razlag še od nekdaj znan nemškutar.

O tretjem Wratschkovem agitatorju županu Rakuša iz Sitarovec se ne ve povedati nič drugega, kakor da je bil izvoljen za župana po znanem šildburskem načinu. Ta se je širokoustil v svoji «nezgrüntani» modrosti, da ne pusti delati več samo dohtarjev postave, naj zanaprej tudi kmet sodeluje pri zakonodajstvu. Mi Malonedeljčani si ga bomo kot kandidata zapisali za ono dobo, ko bodo tudi Nemci začeli pošiljati kmete samo v državni in deželni zbor, ne pa večinoma dohtarje. Mislimo, da bo toliko možganov že še imel, kakor gornještajerski krofasti kreteni. Ta župan je na prav prost način odpravil narodnega poštenjaka gospoda Božiča iz Radoslavec, da ni prišel kot vladni komisar v volilno komisijo. Vročil mu ja namreč šele dva dni po volitvi dotični dekret c. kr. okrajnega glavarstva Ljutomer, katero je zaprosil, naj mu pošlje sodnijskega sluga Simoniča kot vladnega komisarja. Rakuša niti nemški ne zna, slovi pa že od nekdaj za «Štajerc» - moža.

S prej navedenimi nahajal se je v volilni komisiji tudi gostilničar Korošak iz Precetinec, ki dobiva z Mariničem vred smrdljivo žganje iz Ptuja.

Aha! Žganica pa Ptuj, pa ptujsko renegatstvo in gostilničarska požrešnost, kako tesno je to zvezano! Ubogi zapeljani radoslavski šnopsarji, Marinič in Korošak Vam gotovo nista podarila tistih procentov, za katere sta ptujsko žganico pri teh volitvah plačala ceneje kakor navadno. Ali ne spoznate, da se ta gostilničarja delata po znani Vam navadi iz Vas le norca! Zdaj imate pa še sramoto. Sicer trdijo dr. Plojevi volilci, da bi moralo za dr. Ploja biti najmanj 25 glasov, zdaj jih je pa samo 15! Za število glasov bi trebalo vprašati sodnijskega sluga Simoniča iz Ljutomera, ki se je bil nekoč prav trdo seznanil s palico nekega Mečuha v postelji zakonske žene. Čudno se nam samo zdi, da c. kr. ljutomerska sodnija pusti vporabljeni sodnijske slugi, ki imajo itak že preobilno posla.

Radoslavčani, če Vam ne bo kmalu zasvetila luč boljšega spoznanja Vaših lažnivih in sebičnih zapeljivcev, Vam bodo Marinič in njegovi vredni sodrugi prekrstili občino Radoslavce v «Wratschkoslafzen»!!

Iz Orehovec pri Radgoni. Bračko se trudi na vse načine, da bi se izkopal iz blata, v katero so ga potisnili njegovi prusjaski prijatelji. Ko se je pogledal v ogledalo v 4. številki Vašega lista, je skoro ob pamet prišel, tako se je prestrašil svoje prave slike.

V zadnjem listu ptujskih hinavcev nekaj klobasari, da bi se opral, pa se mu nikakor ne posreči. Zamorec ne bo nikoli bel. Povemo mu, da naj gornjeradgonske «Ruse» pri miru pusti. Rajši naj moli za svoje pruske prijatelje, da jih ne dobe po bučah.

Iz Kalobja. Pri zadnji deželnozborski volitvi je volilo v naši občini 95 volilcev. Naš slovenski kmetijski kandidat g. Roš je dobil 55 glasov, socialni demokrat Mlakar pa 40 glasov. Za Mlakarja je agitiral neki človek z imenom «Bregant», rekoč: «Volite Mlakarja, ker ta je kmet, Roš je pa učitelj.» Res čudno, da se dajo ljudje tako premotiti. Gospod urednik! Naznanjam vam tudi z žalostnim srcem, da je v naši župniji močno razširjen tisti nesramni, lažnivi, nemčurski «Štajerc», ali «giftna krota». Nekaterim kmetom je že ta list popolnoma pamet zmešal, da ne vedo več razločevati, kaj je dobro in kaj slabo. Vsak pameten človek mi bo potrdil, da je ptujski «Štajerc» najslabši časopis. On ima nalogo vse Slovence ponemčuriti. Res sirota je človek, ki ga je «Štajerc» dobil v svoje nemčurske kremplje. Smili se mi tisti kmet na Gradišču, ki pravi, da je «Štajerc» njegov evangelij. Janez, Janez, kedaj te bo pamet srečala?! Tudi tisti kmet, ki je bil nekdanji kalobski župan, hvali ono cunjo in pravi: „Iz «Štajerca» se še kaj zve“. O glavnem «Štajerčevem» prijatelju in razširjevalcu kalobškemu občinskemu tajniku ali šribarju bom pa prihodnjič nekaj povedal. Naznanil bom pa tudi imena «Štajerčevih» naročnikov, če se ne poboljšajo. Saj vedo, kaj jim je storiti. Kmetje, naročite si poštene slovenske časopise, nemčurske pa zapodite od hiše, da vam ne bodo v sramoto.

Spodnještajerske novice.

Štajersko deželno gospodarstvo. Proračun štajerske dežele za leto 1905 izkazuje skupne potrebe

25,253.460 K, pokritja pa 14,405.487 K, tako da je nedostatka 10,847.973 K, ki se pokrije z dosedanjimi nakladami.

V Ptuj so nemški vseučiliščniki ustanovili svojo „dijaško zvezo“. Pek Ornik je seveda moral biti poleg.

Ptuj. Za časa volitev so ptujski nemčurji razdeljevali brezplačno „Štajerca“. Razdelilo se ga je okrog 30.000 — toda njim nemčurjem samim v škodo, kajti ravno pri tej radodarnosti in na listu samem so naši kmetje uvideli, kakšna lumparija je v zvezi s „Štajercem“ in njegovimi podrepaniki.

Oproščen je bil pred porotniki v Celju posestnik Martin Hriberšek, ki je bil zatožen, da je hotel zastrupiti Marijo Kvas, ki ima užitninsko pravico na njegovem posestvu.

Celjske novice. Tristolisoč kron je zopet posodila celjska „šparkasa“ mestni občini; torej ne bo dolgo, da bodo imeli Celjani cele tri milijone dolga, manjka namreč samo še par tisoč do te velikanske svote. Denar se porabi za zgradbo nove dekliške meščanske šole.

Toplice Laško je kupila na javni dražbi gospa Roza pl. Ther z Dunaja za 210.000 kron.

Kontrolni shodi za rezerviste stalne vojne za mesto Maribor se vrše dne 17. in 18. oktobra, podkontrolni shod dne 7. novembra t. l. v dravski vojašnici. Začetek je vsakokrat ob 9. uri dopoldne.

Ubili so v Leitersbergu vojaški novinci čevljarja Janeza Felserja, očeta osmih otrok. Razbili so mu glavo n odbili roke. Glavni krivec tesar Pivec se je sam naznanil sodišču.

Radi poneverjenja denarja so aretirali rodbino Curhalek iz Mosteca pri Brezicah. Od aretiranih so bili že Jožef, Jožefa in Marija Curhalek radi poneverjenja denarja obsojeni.

Odlikovan Slovenec. Adolf Kolman, finančni nadstražnik na Visokem v Bosni, doma na Planini, je dobil od deželne vlade laskavo izpričevalo za krepko in zvesto postopanje povodom požara neke hiše, iz katere je rešil več oseb.

„Obrotno društvo“ v Celju nudi narodnemu kolarju, kolarju in sodarju ugodna mesta. Veš se izve pri društvu samem.

Cvetoča jablana, ki ima mnogo cveta v začetku oktobra, je na posestvu gospe Dvornikove v Kozjem, dočim so še druge jableane lepo okrašene z zalimi jabolki. Tudi ta cvetoča jablana je dala letos že svoj sad. Redka je ta prikazen v jesenski dobi.

Potres, precej močan, se je čutil v kozjanskem okraju dne 22. septembra okrog 10. ure zvečer. Potresni šum je pridrivil od južno-zapadne strani.

S Koroškega.

Koroški deželni zbor. Za napravo dovoznih cest k novi železnici skozi Karavanke se je postavila v proračun za leto 1905 svota 23.045 K. Deželni odbornik baron Aichelburg je poročal o ustanovitvi kmetijskih zimskih tečajev ter predlagal, da se taki šoli takoj ustanovita v Špitalu in Velikovecu. Predlog se je izročil

gospodarskemu odseku. Poslanec Dreyhorst je poročal o obzidavi nekaterih hudournikov v kanalski dolini, posebno potoka Ukve, ki je povzročila lani toliko nesreč. Regulacija tega potoka je proračunjena na 30.800 kron. Razpravljalo se je še o regulaciji drugih hudournikov na Gorenjem Koroškem. — Deželni odbornik baron Aichelburg je poročal o ustanovitvi nove občine Bistrica ob Zili. — Poslanec Huber je poročal o zboljšanju planšarstva na Koroškem; predlagal je 6000 kron deželnega prispevka in ustanovitev posebnega tečaja za planšarstvo na kmetijski šoli.

„Villacher Zeitung“ je uprizorila veliko gonjo proti slovenskim dijakom na beljaški gimnaziji zato, ker dijaki občujejo med seboj v slovenskem jeziku. Res velika je nemška kultura!

Slavni češki umetnik na gosli g. Fr. Ondříček nastopi dne 7. oktobra t. l. v Celovcu.

Raz oreh je padel 27. sept. 33 let stari Šeiberjev Jože iz Karla v Glanhofenu tako nesrečno, da je na mestu umrl.

Pod ključem imajo v Beljaku onega človeka, ki je hotel letos 1. septembra ob pol 12. uri ponoči zažgati Šteben pri Bekštanju. Imenuje se Johann Goller, doma iz Silijana na Tirolskem.

Razne stvari.

„Slovenski Štajerc“ prosi vse slovenske rodoljube na Spodnjem Štajerskem, da mu naznanijo vsa imena najbolj zagrizenih nemčurskih trgovcev in krčmarjev i. t. d., da jih bomo „priporočali“.

Več ognja. Naše cenj. dopisnike prosimo, da pišejo ostreje; vode mi ne maramo. Nejedernati dopisi romajo v peč.

Kaj vse je v Ornikovem kraljestvu možno. Ptujski občinski svet mora imeti o časti jako čudne pojme. Njegovemu poglavarju se dokažejo različne sleparije in „častivredni“ odborniki sklenejo potem, da se mora naprositi gospoda župana, naj ne toži zaradi razžaljenja časti, ker je to „pod njegovo častjo“. Kako more občinski svet skleniti kaj takega, ko se niti najmanj ni prepričal o županovi nedolžnosti, je res jako čudno. Ali je ptujsko meščanstvo že tako korumpirano, da bode mirno gledalo, kako se slepari po županovem navodilu? Ali ne bode meščanstvo zahtevalo, da se župan opere prej, predno bo šel v kako pošteno družbo? Ako se to ne zgodi, potem si moramo misliti, da ima tudi ptujsko meščanstvo ravno tako širok pojem o časti, kakor slavni ptujski občinski svet. Radovedni smo obenem, bode se li kak po-

slanec v deželnem zborn zganil ter gospoda tovariša Ornika javno vprašal, če mu dopusti čast še nadalje obiskovati deželno zbornico! Kako se bo pa ptujski občinski svet opravičil napram našemu listu, „Slovenskemu Narodu“ in ptujskemu meščanstvu, smo pa še bolj radovedni. Najbrž bo pa zdaj g. Ornik istega (občinski svet) naprosil, naj ne toži! Živela korupcija!

Iz deželnega zbora štajerskega. V štajerskem deželnem zboru se je sprožilo že vse polno različnih predlogov. Deželni odbor je predložil nov lovski zakon. Poslanec dr. Jurtéla je predlagal, naj se zgrade bregovi Drave v ptujskem okraju. — Poslanec baron Rokitsansky je interpeliral deželni odbor, zakaj se še ni naznanil uspeh deželne komisije, ki je preiskovala finančno gospodarstvo v mestnem zastopu graškem. — Posl. Žičkar je predlagal regulacijo Sotle. Posl. dr. Ivan Dečko in tovariši so vložili na c. kr. namestnika kot predsednika deželnega šolskega sveta interpelacijo zaradi zatvoritve šole v slovenjebistriškem okraju v mesecu avgustu t. l. Šole so bile zato zaprte, da so mogli otroci trgati Štiegerjev hmelj. — Deželni odbor je odklonil predlog poslanca Žičkarja glede ustanovitve meščanske šole s slovenskim učnim jezikom v Sevnici. Potem pa vpijejo Nemci, da smo Slovenci neolikan narod, šol pa nam ne privoščijo ti falotje. Poslanec Vošnjak je predlagal, da se ustanovi hiralnica v Šoštanju.

Premišljujmo besede! Iz mladeniških krogov se nam piše: Naš sovražnik je v Ptujju tiskal besede, ki jih ne smemo pustiti vnemar. Zagnal je namreč hrup in vrišč na vsakega Slovenca, ki se je upal ob času zadnjih volitev v septembru ganiti. Bilo bi mu seveda samo to po volji, če bi Slovenci ves čas mirno spali, da bi Ornikovičem pečen golobje sami leteli v široko odprta usta.

Nas so imenovali jako ljubeznivo. Rekli so nam namreč «mlečezobniki», ki nič ne vemo, ki se vtikamo v stvari, katerih ne razumemo itd. Vsakemu takemu (kakor smo mi) bi morali pokazati vrata . . . — Nismo sicer slišali, da bi bil kdo ubogal Ornika. Bilo bi tudi smešno misliti na to. Ali dobro se nam vidi, kako se nemškutarska zalega boji, da bi jim kdo ne pristriigel ciganskih las.

Naj bo. Mlečne zobe imamo mi Slovenci, — a vendar smo zmagali. Kdor ima mlečne zobe, ima upanje, da dobi še druge prave zobe. Gorje Vam, Ornikoviči, kadar dobimo mi prave zobe! Grizlo se bo vse drugače. Hvala Bogu, da nam rastejo zobje. Vi nam jih seveda ne privoščite, poštenjakoviči, ki plešete, kadar začne ropotati brezzobni vaš klopotec, nemčurski «Štajerc». Vaše stare zobe že morate zalivati z zlatimi prusovskimi plombami, pa vendar slabo držijo in slabo žvečijo!

Živeli mladi, močni slovenski zobje!

Orehovskemu Wratschkotu zmešal je dopis v predzadnji številki «Slovenskega Štajerca» dočista mozgane. Povedal mu je bridko resnico v obraz, pa še vse pre malo. Orehoyski prerok se je nato zaletel v naročje

svojega ljubljenega pač v resnici njega vrednega šnop-sarskega «Štajerca», kjer mlati kakor poginjajoči pes z vsemi štirimi po teh pr... h Slovincih, ki mu ne dajo več mirno spati, mu delajo toliko brige in ga hočejo spraviti ob ta «ljubljeni» krubek okrajnega načelnika. Pa, kakor razmere sticijo, ne bode nič pomagalo, kajti nemčurske občine prihajajo v slovenske roke, in tako tudi pride za tebe dan vpokojenja. Da se vidimo!

Volitve v občinski odbor so imeli dne 26. avgusta t. l. pri sv. Jurju ob Ščavnici. Iztrebili so vse braččijanske nemškutarske odbornike ter jih nadomestili z vrlimi narodnjaki. Tako je prav!

Izvoljen je bil dne 29. septembra občinskim predstojnikom pri Kapeli blizu Radgone mlad in vrli rodoljub g. Fr. Kolmanič. Dosedanji občinski predstojnik je bil omahljivec in se je zadnji čas rad pajdašil z orehovskim Bračkom. Vsled tega je moral iti z «penzijo».

Zunanje novice.

Zopet prusko nasilstvo proti Poljakom. Poljski listi poročajo, da nameravajo Prusi prepovedati v ljudskih šolah na Poznanjskem pouk v latinski abecedi, katero poučujejo v vseh šolah na celem svetu. To svojo nad vse modro, istinito pravo prusko korporalsko naredbo utemeljujejo s tem, da se poljski otroci potem nauče sami čitati in pisati poljsko, ko poznajo črke latinske abecede.

Nemško cesarstvo se sedaj že tudi lahko ponaša z velikimi dolgovi. Nima jih nič manj kot tri tisoč milijonov mark.

Iz dežele lepih čednosti. Pred porotnim sodiščem v Hamburgu se je ravnokar začela senzačna obravnava proti 45 letni zasebnici Eliz. Wiese. Ta grozna ženska je umorila šest otrok in svojega moža. Obtoženka je prišla pred kakimi 15. leti v Hamburg, kjer si je najela v predmestju prtiličje in celo prvo nadstropje neke hiše ter se nastanila pod imenom vzgojiteljice malih otrok. V razne liste je inserirala, da sprejema otroke proti enkratnemu odplačilu v preskrbo. Prijavile so se ženske iz raznih slojev, in neka berlinska „dama“ ji je plačala za svojega otroka 4000 mark. Obenem je inserirala v listih, da se iščejo „dobrosrčni“ gospodje, ki bi podpirali mlado, lepo dekle. Oglasilo se je nekaj „dobrosrčnih“ gospodov — obtoženka je potovala v ta namen v London in v Ameriko — in te gospode je seznanila obtoženka s svojo lastno hčerko. Ker je bilo možu obtoženke končno takega početja svoje žene preveč ter je zahteval, da preneha s svojimi hudodelstvi, sicer jo naznani policiji, je zločinka zastrepila svojega moža, da se iznebi nadležne kontrole. V vzgojo ji izročene otroke je deloma rabila za podtaknitev, deloma jih je prodala za drugačne nepoštene namene, šest pa jih je sama zastrepila z morfijem, med njimi tudi otroka svoje hčerke, ki ga je dobila v občevanju z „dobrosrčnimi“ gospodi.

Prisiljena ljubezen. Po celem Rimu poznajo einkarja Tesseja, ker je strahovito grd; majhen je in grbav ter ima ves zveržen obraz. Vkljub temu se smatra za lepega mladeniča ter nadleguje s svojo ljubeznijo

baš najlepša dekleta. Pri tem pa rabi tudi silo, ako se mu izvoljenka ne ukloni. Prva njegova ljubav je bila lastna sestra. Ko ju je videl z drugim možem pri poroki, je planil pred altar ter jo zabodel. Presedel je več let v ječi, a srcese mu se ni obladiło. Zalezoval je istočasno devet ljubic ter rabil zopet bodalo in revolver kot ljubavno sredstvo. V najnovejšem času se je zaljubil v nenavadno lepo 17letno siviljo G. Guglielmi ter se povsod ponašal, da je njegova zaročenka; ko mu je deklica to odločno prepovedala, jo je počakal na ulici ter ji prizadjal z bodalom tako težke rane, da ji ostane obraz vedno popačen.

Z denarjem v grob. V Borbu na Ogrskem je umrla teta neke kmetice, po imenu Meiner. Pred smrtjo je izrazila željo, da jo pokopljejo v nekem starem kožuhu. To željo so ji izpolnili. Ker niso našli pri starki nikake zapuščine, krivili so nečakinjo, da se je ista na nedopusten način polastila tetinega imetka. Toda ona je to odločno zanikala. Konečno so se ljudje spomnili na stari kožuh, v katerem je hotela biti starka pokopana. Odprli so krsto ter našli v kožuhu zašitih 30.000 kron.

Odličen časnikarski čin. Korespondenta listov «Times» in «New-York Herald», ki sta se z Okujavo armado udeležila bitke pri Ljaojanu 26. m. m. prav do zavzetja mesta, sta lahko ponosna na svoj časnikarski čin. Da se odtegneta japonski cenzuri, sta te dni ob veliki nevihti jahala z nekim kitajskim vodnikom 120 km daleč v stari Njučvan, nato se 16 ur vozila v odprtem kitajskem čolnu po reki navzdol ker zaradi vetra, ni bilo mogoče voziti se naprej, sta šla še 22 km peš do Inkova, kjer sta stopila v železnico. 60 ur po zapustitvi bojišča je korespondent lista «Times» oddal v Šanhajkvanu brzojavko dolgo 2700 besedi z natančnim opisom bitke, drugi dan pa iz Pekinga še 1200 besedi dolgo brzojavko. Japonska cenzura bi teh brzojavk gotovo ne pustila odpraviti.

Prijatelj izza mladih let. Premožni Parižan Bidoire se je nekega večera z ženo vračal od gledališke predstave domov. V neki stranski ulici zastavi jima pot dolgin v razcapani obleki in z razmršenimi lasmi ter pokliče Bidoira po imenu. Ker se pa ta ni zmenil za to, vpraša ga tujec, ne pozna li več svojega prijatelja Aleksandra. Šele sedaj je Bidoire natančneje pogledal capina in spoznal v njem svojega prijatelja izza mladih let. Peljal ga je v bližnjo gostilno, da čuje njegove doživljaje. Komaj pa stopijo v lokal, že jih obkoli četa sumljivih gostov, ki so bili videti dobri znanci dolginovi. A tudi temu je kmalu izginil z obraza izraz ponižnosti in grozeč je zahteval od prijatelja denarja in dragocenosti, kar jih je imela žena na sebi. Bidoire je zaklical na pomoč, a v tem hipu je že tudi padel nezavestan na tla, zadet od več trdih pesti, dočim je ženo nekdo sunil z nožem v hrbet. Drugi dan je pa našla policija obadva v stranski ulici mrtva in oropana.

Zagoneten umor. Na Dunaju so našli v stanovanju trgovca H. Kleina nekega neznanega moža umorjenega. Umor se izvršil pred kakimi osmimi dnevi. Od tedaj pogrešajo tudi Kleina, ki je živel v slabih denarnih razmerah ter se je nedavno poročil z neko slaboglasno deklico.

Dinamit na tramvajski progi. V Melreseju (Amerika) je padel z nekega voza zavoj 50 kg dinamita. Voz električne železnice je zadel ob zavoj, ki se je razpočil ter zdrobil ves voz. Devet gostov je bilo ubitih, 19 pa hudo ranjenih.

Japonski običaji v vojski. Japonci najraje tabore na prostem, toda večinoma v skritih gorskih pokrajinah in ne ob glavni cesti. Ob glavni cesti ostanejo le tedaj, ako zasedejo kak prelaz. S seboj imajo japonski vojaki vso hišno opravo, spleteno iz slame. Armadi sledi množica žensk, ki ji kuhajo jedila in skrbе za ranjence. Japonci ne zažigajo nobenega ognja, ampak sede raje celo noč v temi. Prenosišča stražijo močne konjeniške in pehotne čete. Tudi imajo japonske čete pogosto odmor. Japonci plačujejo zelo slabo ter izdajajo že zdaj pogosto nakazila na rusko vojno odškodnino. Hiše in polja puste Japonci nepoškodovana. Onečaščenje žen je sicer prepovedano, vendar jim pa morajo Kitajci proti plačilu prepustiti gotovo število žensk. Oblastev se Japonci polaste ali jih pa podkupijo. Vse one, ki se nočejo pokoravati njihovim poveljem, Japonci takoj pomore.

Fotograf in ženitninski oglas. V «New-York-Heraldu» je stal te dni nastopni oglas: «Mlad plemič, Francoz, nedavno došel, bi se v svrhu ženitve rad seznanil z mlado bogato Američanko. Sestanek danes zjutraj ob desetih pri Grantovem grobu. Znak: šopek vijolic v gumbnici». — Že precej pred desetimi se je polagoma nabralo kakih 50 dam, nekaj še brdkih in lepih, druge pa že bolj «zrele», vse pa razburjene in nervozne. Stražar spomenika in policist si tega nenadnega ženskega romanja h grobu generalnega predsednika tudi nista vedela tolmačiti. «Francoskega plemiča» pa še vedno ni bilo, in sicer z lahko razumljivega razloga. Kakor je sedaj pokazala reklama, je neki zviti fotograf naročil tisti oglas, da je tem potóm dobil sliko za kinematograf. In prav te dni bodo New-Yorčani kot «glavno privlačnost» občudovali v neki glasbeni dvorani «ponesrečeni sestanek petdesetih Američank z mladim francoskim plemičem».

Ženska ujela dva tatova. Gospa Annie O'Neilova v Jersey City, N. J., je rano zjutraj v spodnji obleki, toda oborožena z revolverjem napadla dva tatova, katera sta nameravala izprazniti blagajno v kavarni njenega soproga. O'Neilova, katera stanuje nad kavarno, je slišala spodaj ropot, se hitro oborožila z revolverjem in odšla v kavarno. Kakor hitro sta lopova ugleđala posestnikovo soprogo, sta spustila denar na tla in utekla. Toda ona ju je zasledovala in med tem streljala, dokler nista prišla dva policaja na lice mesta, ki sta ujela tatova v trenutku, ko sta se hotela odpeljati s poulično železnico.

Francoska galanterija. Velikemu francoskemu pesniku Viktorju Hugonu je nekoč, ko se je peljal v omnibusu, padla vsled neprevidnosti neka dama na kolena. Ko se je jela vsa prestrašena opravičevati, segel ji je galantni pesnik hitro v besedo, rekoč: «Jaz se Vam pa zahvalim». Še galantnejše je odgovoril nekoč pisatelj Barbey d' Aurevilly. V nekem salonu se je namreč mlada lepa dama vsedla na njegov čisto nov cilindar ter ga pomečkala. Ko je opazil pisatelj, v kako zadrego je prišla dama vsled tega, ji je rekel, da bi ji prihranil sitno opravičenje: «Milostiva, moj klobuk je obžalovanja vreden, ker se ne zaveda sreče, ki ga je ravnokar zadela.»

Praktična iznajdba za dojenčke. Profesor Pfandler v Inomostu je iznašel pripravo, za katero mu bodo gotovo dojenčki — seveda ne nižjih slojev — hvaležni. Dete leži na fini, vpogljivi kovinski mreži, ki se loči s suho plenico od kovinske plošče, kakor hitro pride skozi mrežo in plenico na ploščo mokrota, se sklene električni tok — cela priprava je zvezana z električno baterijo — in v sobi začne zvoniti. «Dete zvonil!» kliče mati ter ga hiti previjati. Otroci, ki bodo počivali na takem aparatu, se najbrže ne bodo znati jokati.

Nova moda pri obedu. V angleških visokih krogih je sedaj nova moda. Pri obedih, kjer je gostilja, ne sedi vsak gost ves čas na istem mestu. Vsak sedi tam, kamor je sedel od začetka, le toliko časa, dokler ni končana juha. Potem zazvoni gospodinja na zvonec in vsak gost se pomakne za en prostor dalje k drugi dami. To se godi tako pri vsaki jedi. To je za ženske jako koristna moda, da jim ni treba vedno poslušati prismo-darij svojih kavalirjev.

Petletni deček rešil življenje. V Londonu sta bila petletni James Neidl in njegov dveletni bratec sama v hiši, katera je pričela goreti. James je bežal po stopnjicah, a med potjo se je spomnil, da bratec še spi v postelji. Urno se je povrnil po stopnjicah nazaj, ki so bile polne dima, da je komaj dihal, ter vzel spečega bratca in ga srečno prinesel na prosto.

Dojilja italijanskega prestolonaslednika. Zdravnik italijanske kraljice dr. Quirico je izbral med Pijemontezinjami dojiljo za novorojenega italijanskega prestolonaslednika princa Humberta. Dojilja je žena nekega gozdarja v Racconigu, 24 let stara ter mati lepega in čvrstega sinčka. Mlada dojilja je že prispela s svojim sinom v kraljevi grad v Racconigu ter se zavezala, da bo za 2 leti prekinila vsako zvezo s svojo rodbino. Določena ji je plača 600 kron mesečno, a po dveh letih se ji določi dosmrtna renta 100 kron mesečno. Seveda se bo za časa njene «dvorne» službe z njo postopalo najobzirneje. Podrejena ji bo cela četa služabnikov in služabnic. Podrejena je dojilja le kraljičini dvorjanici, lepi angležkinji Dicknes, do katere ima kraljica neomejeno zaupanje.

Ritmojster — ropar. Nadavno je vpokojeni huzarski ritmojster Alfonz Mayer pl. Eichrode izginil z Dunaja, kjer sta napravila z ženo veliko dolgov. Mayer se je še pred enim letom poročil z bogato nevesto, a živela sta tako potratno, da sta zapravila vso doto. Sedaj pa se je zvedelo, da je «plemeniti» ritmojster vlomil v Budapešti v stanovanje svoje gospodinje ter ji odnesel mnogo obleke in dragocenosti ter zbežal na Dunaj, kjer so ga prijeli.

Šaljivi Francoz. Neki francoski kmet je prišel s svojo ženo k fotografu. «Gospod, rad bi dal fotografirati svojo ženo.» — «Dobro. Sedite, draga gospa, ter napravite čim prijaznejši obraz . . . Ena . . . dve . . . tri. Gotovi smo. Sliko lahko takoj s seboj vzamete.» — «O, ni treba», je odgovoril kmet, «lahko si sliko sami obdržite. Fotografirati sem dal svojo ženo le zato, ker sem hotel videti enkrat, kakšna je moja stara, kadar napravi prijazno lice.»

ŠALJIVI ŠTAJERC.

Hudič, občinski tajnik.

Humoreska. Spisal Peter Verdnik.

(Konec.)

Ni trajalo dolgo, ko se vrne tajnik ter prosi vljudno, da bi se mu pokazala spalnica. Niti Katra, niti David si nista upala pokazati tujcu sobe. Ukazala sta Jero, kateri sta skrbno zamolčala, da je tujec hudič, da naj mu pokaže spalnico. Opazovala sta tedaj tajnika pri luči in Katra ni našla prav nič sumljivega pri njem. David pa, kateri je vedno tako stal, da je bila Katra med njim in med hudičem, je našel vse lastnosti pravega hudiča.

Mej Davidom in Katro se je zopet vnel prepir; bolj ko je Katra trdila, da ni zapazila ničesar sumljivega na tem človeku, bolj se je tresel njen mož David, zatrjujoč, da je dobro videl, kako se mu kremplji skozi rokavice svetijo.

«Pa menda vendar ne boš ti nesla čaja hu . . ., oh, joj, joj, kar zgovoriti si ne upam več tega imena!»

«Mar ga hočeš nesti ti?» pravi Katra.

«Kaaaj, jaz?! Živ krst me ne pripravi do tega, rajši grem bos po snegu v deveto deželo.»

Ko je bil čaj gotov, vlije ga Katra v skledico, David pa pograbi lonec, ga trešči skozi vrata, rekoč: «Ne trpim lonca pri hiši, v katerem se je kuhal hudičev čaj.» Ko Katra čaju pridene še precejšnjo merico ruma, pokliče Jero, da ga nese tujcu.

Ni trajalo dolgo, ko pribrenči Jera po stopnicah kakor divja ter se zgrudi na klop pri peči. Zijala je, oči so ji izstopile, mahala je z rokama, pregovoriti pa ni mogla besedice. Sedaj pa je tudi korajžno Katro prešel strah.

«Ali te je zagrabil?» vpraša Jero David boječe.

Jera samo odkima z glavo, globoko zdihne ter šepne besedo «ne».

«Kaj pa se je zgodilo?» vpraša Katra.

Jera prične sedaj v pretrganih besedah pripovedovati: «Ko sem prinesla čaj, je ležal v postelji ter spal. Postavila sem skledico na nočno omarico, kjer je gorela tudi luč; ko sem zbudila tujca, je bliskoma vrgel odejo raz sebe in videla sem natančno, da nima človeških, marveč konjske noge s konjskimi kopiti. Kako sem prišla iz sobe in po stopnicah, ne vem. Naročil mi je pa še, naj zjutraj zgodaj zakurim peč.»

«Kaj početi?» vpraša Katra. «Veš kaj, David, pojdi po gospoda župnika, mogoče nam on pomaga.»

«Za celi svet ne grem sedaj ponoči uro daleč. Kaj pa bi bilo z vama med tem časom, ker bi vaju nihče ne branil?»

Katra zaničljivo pogleda Davida ter pravi, da se z deklo skrijeta v hlev h kravam.

«Tudi jaz se bom skrila v hlev h kravam,» odgovori David. «Jaz vaju ne zapustim.»

Sklenili so torej, da prenoče v hlevu. David se je stiskal h Katro, kakor piščeta h koklji; o spanju seveda ni bilo govora. Noč je bila dolga, kakor nikoli poprej.

Blizalo se je jutro, ko opomni Jera, da je ukazala ona pošast, ki ima konjske noge, zakuriti v peči.

Dolgo časa so premišljali, kako bi storili; nobeden ni hotel iti kuriti, nobeden ni hotel ostati sam v hlevu, dokler konečno ne sklenejo, da gredo vsi trije v hišo.

V hiši je bilo tiho in mirno kakor v grobu. V peči je bilo še od večera nekoliko žrjavice in Jera je samo drva naložila in tiho odšla.

Tajnik se je prav dobro odpočil. Njemu se niti sanjalo ni, kakšen strah je povzročil s svojo šalo.

Ko pride po stopnicah v vežo, se zelo čudi, da ni nikjer žive duše, da bi plačal čaj in prenočnino. Ko stopi med vežna vrata, zagleda v hlevu pri oknu Katro, katero pokliče, da ji plača. Katra je že mislila iti po denar, ali David jo vleče tako krepko za kikljo, da je začelo pokati vse šivanje.

Ker le nikogar ni bilo iz hleva, krene tajnik sam proti hlevu. Ko David to vidi, porine staro z vso silo skozi vrata, češ, «pojdi hitro k njemu, sicer se priklati še v hlev.»

Katra se osrči ter stopa počasi proti tajniku. Ko se mu približa, ga dobro pogleda pod noge ter pomoli roko proti njemu. Tajnik ji stisne srebrnjak v roko, pozdravi ter urno odide.

Komaj pa je odšel, zavpije Katra in spusti srebrnjak na tla. Srebrnjak je bil vroč, kakor goreče olje, ker ga je tajnik poprej položil na vročo peč; tajnika pa seveda skozi debele zimske rokavice ni nič peklo.

Čez nekaj dni dobi David vabilo, da ima priti v občinsko pisarno. Lahko si je misliti, da se David ni rad odzval temu vabilu, ali kaj, župana mora ubogati. Ker je morala Katra nakupiti več stvari, šla je tudi ona, kar je bilo Davidu povsem všeč.

V občinski pisarni — kamor ga je spremila tudi Katra — je David obstal blizu vrat ter sukal svoj klobuk v rokah. Tolažilo ga je le to, da je bil tudi župan navzoč, oči pa vendar ni obrnil od tajnikovih nog.

«Zvedel sem,» — nagovori tajnik Davida — «da Vi trdite, da sem jaz pravi, živi hudič. Ali to ni tako, jaz sem človek, kakor Vi, ime mi je Tone, le pišem se Hudič, torej ne trosite take bedarije med ljudstvom.»

David vrti svoj klobuk še hitreje, odgovoriti pa si ne upa besedice, ampak enomer gleda tajnikove noge.

«Pa zadnjič, ko ste bili pri nas,» . . . prične Katra.

«Sem si dovolil majhno šalo,» odvrne tajnik.

«Pa konjska noga?» pravi boječe Katra.

«Je bila prava konjska noga. Dobil sem jo pri konjedercu.»

«Pa vroč tolar?» pravi Katra.

«Pogrel sem ga na peči, katero ste mi tako dobro zakurili.»

Sedaj dobi pa tudi David pogum ter vpraša;

«Gospod, je pa to tudi vse res?»

«Ali še dvomite?»

«Hm, hm,» pravi David, ter gleda zopet tajnikove noge, kateri ga takoj razume. Naglo sezuje čevlje ter pokaže Davidu svoje prave človeške noge.

«Gospod,» vzklikne David, «napišite zapisnik; jaz sem pripravljen svojo oslarijo z lastnoročnim podpisom potrditi!»

Kunštne barabe. Tam v deveti deželi imajo barabe svoje kraljestvo. Umljivo je, da mora biti kralj v takem kraljestvu sam največja baraba. Temu kralju se je bilo dokazalo več goljufij in sleparij. Bil je jako razburjen. Sklical je tajen svet samih odličnih barab, ker poštenih ljudi itak ni bilo v njegovem svetu. Kralj je namignil svojim najzanesljivejšim barabam, kako in kaj se ima sklepati pri posvetovanju. Gospodje svetniki-barabe so bili kmalu edini. Zagnali so strašanski krik: „Živio, naš kralj! Živio! Smrt tistim, ki razkrinkavajo njegove sleparije!“ — Štajerski Slovenci vedo, kje je to kraljestvo.

Kako se človek zagovori.

Pridigar, ki je hotel župljanom prav živo predočiti potrebo pokore, navedel je med drugimi vzroki tudi to, da marsikdo zvečer leže zdrav, zjutraj pa mrtev vstane.

A: Kako si razlagate prislovico: «Dajati je boljše kot jemati?»

B: Mislite si očeta, ki ima šest hčerá in vseh šest omoži; gotovo je oče kot dajalec srečnejši kot šesteri zetje kot odjemalci!

Amerikanske mu bolnikudovolinjegovzdravnik, da sme piti samo en kozarec žganja na dan. Bolnik se posvetuje s šestimi drugimi zdravniki in vsak mu dovoli en kozarec žganja. Bolnik je odslej spil vsak dan šest kozarcev žganja.

Mina: Moj mož je tako vnet za vse lepo.

Lena: Dá, dá! Tebe pa zanemarja.

«No, Pepica, kako je bilo v šoli?» vpraša mati svojo hčerko.

«Slabo,» odgovori hčerka, ki je bila prvokrat v šoli. «Dvakrat smo molili, pa nobenkrat jedli.»

Gost: «Natakarica, kako se imenuje vaše vino?»

Natakarica: «Čemu vprašate, gospod?»

Gost: No, krščeno je in zato mora tudi imeti svoje ime.

«Mama, glej, tukaj imaš bel las!»

«Vidiš, hčerka,» odgovori mati, «to je zato, ker me vedno tako jeziš.»

«Oh, kako si morala šele ti jeziti staro mater, ker ima vse lase bele!»

Gospod; «Čudno, včeraj so mi bili ti čevlji premajhni, a danes so mi preveliki.»

Dekla: «Seveda, ker ste si sinoči umili noge.»

«Zakaj pa ne ješ mesa?» vpraša krojač svojega učenca.

«Je še prevroče,» odgovori učenec.

«Malo popihaj, pa se takoj shladi.»

«Popihnem ga lahko, a se bojim, da ga ne odpihnem.»

Polovična dedščina.

Domači berač pride prosit k župniku.

Župnik: Ali bi vam bilo potrebno prosjačiti, ki ste vendar podedovali po očetu dva tisoč goldinarjev. Vaš oče so bili tako priden in skrben gospodar, vi pa ste berač, vagabund.

Berač: Kaj pomaga, gospod župnik, ker sem podedoval samo denar, pridnosti in skrbnosti pa mi niso zapustili.

Pismo ljubljanskega kanonirja.

Topničar Joža Črešnik piše domov materi vdovi:

Ljuba, preljubljená mati! Potrebujemo zopet 40 milijonov goldinarjev za nove kanone. Pomislite, mati, koliko je to penez. Vi mi pošljite samo 10 gld., vse drugo bo pa dala naša država. Vaš hvaležni sin Joža.

Na ptujski postaji.

Celjska gospodična je obiskala svojega brata, ki je znan nemčur v Ptuju. Ker bi rada vedela, koliko časa ima, da se vrne zvečer v Celje nazaj, je vprašala vartarja ptujske postaje: «Prosim, gospod, kdaj se odpelje zadnji vlak v Celje.»

«Gospodična, tega nikakor ne dočakava.» (Upamo, da ni čakala na zadnji vlak...)

Kje si se naučil plavati?

Major novincu: «Znaš li plavati?»

Novinec: «Dá, gospod major!»

Major: «Kje si se naučil?»

Novinec: «V vodi, gospod major!»

Dober odgovor.

Dva potepuha gresta mimo njive, kjer seje kmet. Porogljivo mu rečeta: «Oče, le delajte, le; midva bodeva pa uživala sad Vašega truda!»

«To je prav lahko mogoče,» odgovori kmet, «ravno sejem konoplje, iz katerih se spletejo vrvi za vislice.»

Suha krava.

Ubožen kmet je gnal kravo na semenj in jo je ondi prodal. «Kravo si vendar prepoceni prodal,» reče mu sosed Jože.

«E, kaj bi to,» odgovori kmet, «le pomisli, da je bila krava zelo suha; kako naj jo potem prodam dražje?» «Prav lahko,» reče Jože, «ako je bila suha, bi jo bil pa nekoliko zmočil!»

Kako se hudič jezi.

Premec je imel navado, da je rekel ob vsaki priliki: „Primojdunaj!“ Ko ga nekdo opomni, da je to greh, odreže se takole: „Dobro delo, pravim jaz, dobro delo,

a ne greh! Le poslušajte! Če bi rekel: Pri moji duši, česar me pa Bog varuj in sveti Florijan, to bi bil greh. A jaz ne pravim tako; jaz vpijem: Primojdu—, hudoba me že sliši in hitro zapiše: „Stari Premec se priduša.“ Jaz pa pravim; „Dunaj!“ Tristo medvedov, zdaj mora pa hudoba brisati! Tako zvijem hudobo, da se jezi, in hudiča jeziti je prav tako dobro delo, kakor če bi častili svetnike, primojdunaj!“

*

Velik pijanec.

Pijanec, po cesti grede, sam sebi! „Glejte, glejte, kako lepo je, če je človek pijan! Najvišja gospoda se mi lepo umiče, sicer se ji moram pa vselej jaz!“

*

Iz navade.

Priletan kmet leži na smrtni postelji. Pri umirajočem bolniku je samo njegov sin, kateremu pribaja nekako tesno, ker ni nikogar drugega. Gre pred hišo in se ozira, a nikjer ni videti žive duše. Ves nevoljen torej vsklikne: „Oče umirajo, pa noben hudič ne pride!“

*

Oba vesela.

„Kako živiš s svojo novo poročeno ženico?“ vpraša prijatelj prijatelj. „Prav dobro!“ odgovori prijatelj. „Ona meče vame lonce, sklede, ponve in kar ji pride v roke. Če me zadene, veseli se ona, če ne, veselim se jaz, in tako sva oba vesela!“

Vabilo. Cezanjevska dekleća uprizorijo v nedeljo dne 16. t. m. drugič v prid bralnega društva krasno gledališko igro „Dve materi“ v 4 dejanjih, in sicer v gostilniški dvorani g. Iv. Kukoveca v Ljutomeru. — Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži prve vrste 60 vin., druge vrste 40 vin. Stojšča 20 vin. — Ta igra se je prvič predstavljala v nedeljo dne 9. t. m. pri g. Slaviču v Kamensčaku ter je sijajno uspela. Vabi se k obilni udeležbi.

26—1

Družba sv. Mohorja. Dne 3. oktobra bomo začeli razpošiljati letošnje družbene knjige in prizadevali se bodemo, da častiti udje dobijo knjige prej ko mogoče. Odpravili bodemo zaboje s knjigami po tej-le vrsti:

Škofije: 1. Tržaška, 2. Krška, 3. Goriška, 4. Razni kraji, 5. Amerika in Afrika, 6. Ljubljanska, 7. Lavantinska. Cenjene gospode povjerenike, katerim knjige pošljamo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo «aviso», pošljejo ponje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročajo samo zamudo in nepotrebne stroške. Poštne stroške morajo čast. poverjenikom povrniti posamezni udje. One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbeni tiskarni, prosimo, naj čim preje pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebne prostora.

Odbor.

Listnica uredništva.

Cenjene gg. dopisnike prosimo, da nam oprostite, ker nekaterih dopisov nismo mogli priobčiti v tej številki. Kar je porabnega, pride vse na vrsto.

Prošnja!

Revnih slovenskih starišev sin s Štajerskega prosi vse slovenske rodoljube, da bi ga podpirali, da bi zamogel obiskovati učiteljske ter tako doseči svoj zaželjeni — učiteljski stan. — Dragi slovenski rodoljubi! Žrtvujte mal dar! S tem bodele storili neizmerno dobro delo mladeniču, njegovim starišem, da, celemu narodu. — Vsi p. n. gg. dobrotniki bodo objavljeni v «Slovenskem Štajercu». Vsak še tako mali dar se radovoljno sprejme ter se naj blagovoli poslati na upravištvo «Slovenskega Štajerca» v Kranju na Kranjskem.

2čevljarska pomočnika

dobita stalno delo na Spodnjem Koroškem.

Naslov pove upravištvo lista pod št. 27.

Kupijo se vse številke „Štajerca“ v Ptujju

če jih kdo ima, ali pa jih preskrbi.

Naslov pove upravištvo «Slovenskega Štajerca».

A. Jurcev naslednik

Alojzij Senčar

špecerijska trgovina v Ptujju

priporoča svojo veliko zalogo špecerijskega blaga, ima tudi veliko zalogo Portland-cementa (Judendorfer Portland-Cement) po najnižji ceni.

Kupuje vedno vsake vrste poljske pridelke, namreč pšenico, hajdino zito (rž), koruzo, vsake vrste fižol, suhe gobe, jajca, maslo, sveže sirovo maslo (puter), orehe, kostanj i. t. d.

vse to po najvišjih cenah.

filozij Uršič

trgovec v Ljutomeru

naznanja, da je prevzel prodajo posameznih številk „Slovenskega Štajerca“.

30

Loterijske številke

vlečene dne 1. oktobra:

Trst: 38, 77, 86, 71, 11.

vlečene dne 8. oktobra:

Gradec: 54, 50, 17, 41, 40.

Najizvrstnejše in najboljše tamburice (glasbeno orodje) izdeluje in razpošilja prva sisečka tovarna tamburic

J. STJEPUŠIN Sisek (Hrvaško).

Ta tovarna je bila odlikovana na Pariški razstavi leta 1900 in na Milenijski leta 1896.

Razven vsega glasbenega orodja so tudi vsakovrstne sekirice (note) za različne instrumente v zalogi. Priporočajo se izvrstne gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike in okarine. V isti tovarni izbaja tudi strokovni list

„Tamburica“

po enkrat na mesec ter stane za celo leto 8 kron z glasbeno prilogo vred.

Za vsaki instrument se jamči.

Velik cenik s slikami se pošlje na zahtevanje zastonj.

Prodajalna klobukov

ki že celih 40 let na istem mestu v najbolj obiskani cesti kraja obstoji, se z vsem dobro sortiranim blagom zaradi bolezni v obitelji takoj za 1000 gl. proda.

Več pove M. Mayer, klobučarica v Ptuj (Štajersko).

Zdravje je največje bogastvo.

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in ne nadkripljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo

in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženeje velike in male gliste ter bolečine, po teh provzročene. Tudi delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter «koliko» in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in od te izvirajoče boleti.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in «madronu» in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobiva se samo v „Mestni lekarni v Zagrebu“. Naručuje se edino in točno le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov trg št. 80 poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko na vsako pošto:

1 ducat (12 stekl.)	4 K — h.	4 ducati (48 stekl.)	14 K 60 v.
2 „ (24 „)	8 „ — „	5 „ (60 „)	17 „ — „
3 „ (36 „)	11 „ — „		

Priznalnih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so z posebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Barentinčič, učitelj; Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan Barčić, župnik; Ilja Manić, opančar; Sofija Vuhelić, šivilja; Jožef Seljančič, kmet, i. t. d.

Mestna lekarna v Zagrebu,

Mestni trg št. 80, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena leta 1860.

Ustanovljena leta 1860.

Izurjen občinski tajnik

vešč slovenskega in nemškega jezika z dobrimi spričali želi spremeniti službo. Naslov „Zvest“ št. 100, poste restante Št. Jur na južni železnici (Štajersko).

Le pri „Merkurju“

Kje?

P. Majdič v Celju.

Le pri „Merkurju“ trgovina z železnino P. Majdič v Celju, se kupijo najboljši poljedelski stroji, vitelji, slamo-reznice i. t. d.

mlatilnice

Bogata zaloga traverz in železniških šin, železa za vezi, cementa, vodovodnih naprav ter cevi in vsakovrstnega, v železninsko stroko spadajočega blaga.

Stanje hranilnih vlog nad
19 milijonov kron.

Stanje rezervnega zaklada
nad 650.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. — Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred n. pr. v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menjice in vrednostne papirje.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Celovcu. Podružnica v Spljetu.

Aksijski kapital 1.000.000 K.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. — Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške
ženitninske kavcije.

Eskomt in inkasso menic.

Borzna naročila.

Promet s čeki in nakaznicami.

Največja in najcenejša

domača narodna eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine. Priznano dobro blago!

Žepne ure so pravega švicarskega izdelka.

K. Suttner

urar

v Kranju (Kranjsko).

Zalagatelj družbe c. kr. državnih uradnikov za Avstrijo, priporoča svojo bogato zalogo finih in natančno idočih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine. — Mali dobiček, veliko spečavanje. —

Ceniki na zahtevo zastonj in poštine prosto.

Opomba. Da je moje blago zares fino in ure zanesljivo idoče, je dokaz to, da razpošiljam iste na vse kraje sveta. Kdor hoče kupiti dobro idočo uro, naj se zaupno obrne na mojo tvrdko.

Ustanovljeno 1. 1832.

Priznano najboljše oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja. Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.

Prodaja na debelo.

Prodaja na drobno.